

RÉGI NÓGRÁDI LAPOK: Nógrádi Ellenzék, Nógrád - Honti Ellenzék

1886 októberében, 110 évvel ezelőtt jelent meg a Nógrádi Ellenzék c. havilap Balassagyarmaton. Szerkesztője Pogány P. Jenő, majd Höpner Gyula, nyomdája Losoncon, Balassagyarmaton és Vácott volt.

A lap céljairól az 1886. december 3-diki számában olvashatjuk: "Mi olcsó és jó lapot akartunk adni a nagy közönségnek; oly lapot, a mely nem csak, hogy mulattasson, mint olvasmány, de szavának őszinteségével, állásának függetlenségével, elveinek hazafias nyíltságával régen érzett hiányt pótoljon. Azt akartuk elérni, hogy Nógrád megyének legyen egy ellenzéki lapja, a melynek ellenőrzése mellett tán kevesebb lesz a hivatalos halalommal való visszaélés, s a melynek a fennállása mindenkit, a kinek jogos sérelme van, biztosít arról, hogy baját nyilvánosság elé hozhatja..."

E célokat a lap munkatársai hullámzó színvonalon teljesítették. Egyrészt anyagi gondokkal küzdöttek, az évi előfizetési díj (2 Ft) nem nagyon fedezte a költségeket. Másrészt a Nógrádi Lapok és Monti Híradó

- előző számunkban ismertettük - jobb anyagi és szellemi háttérrel rendelkezve, hetente megjelenve nem volt könnyű ellenfél. A Nógrádi Ellenzék megjelenésének négy éve alatt így gúnyolódó hangnemen, éles támadásokkal próbálkozott. Írásainak címei vallanak erről: "A mintavármegyéről", "A balassagyarmati uracsok", "Új söprő, jól söpör", "A felfuvalkodott Nógrádi Lapok", "A minta-vármegye kakasharcza", "Bolond gombák" (kibőn-gészve a Nógrádi Lapokból) stb. Rovatai: Belpolitika, Külpolitika, Hírek, Színház, Nyílt kérdés, Balassagyarmati levél, Vidéki levelek és az. utolsó oldalon hirdetések. 1886-ban Kaszás István fővárosi kerékpárkereskedő így hirdetett e lapban: "Tanítás gyors módon helyben ingyen. Legkitűnőbb, valódi angol Bicyclik és Tricyclik a legelső gyárakból. Vidékre könnyen felfogható utasítás adatik. 120 fttól fölfelé, ifjak számára 60 fttól csakis nálam kaphatók."

A Nógrádi Ellenzék nem volt hosszú életű, 1890. szeptemberében jelent meg utolsó

száma. 1896. január 9-én, 100 évvel ezelőtt újabb ellenzéki lap, a Nógrád - Honti Ellenzék jelent meg, a Nógrád megyei Egyesült Ellenzék szócsöveként. Programadó írásukban mondták: "Hú ellenőre lesz lapunk a két vármegye, valamint a kebelbéli városok és községek közigazgatásának... Megvesztelhetetlen közlönye a társadalom, a magyar kultúra és a közgazdaság jogos kívánalmainak, így az ipari érdekeknek..."

Ismeretterjesztő részében pedig gondoskodni fog olvasóinak tanulságos szórakoztatásáról..."

Ez a lap már hetente jelent meg, szerkesztői voltak: Farkas Ferenc, Pozsonyi Gábor, Janics Ferenc. A mindvégig Balassagyarmaton nyomtatott sajtótermék sem élt meg hosszú időt, 1900 október 21-én szűnt meg. A Nógrádi Ellenzék és a Nógrád-Honti Ellenzék számai a salgótarjáni Balassi Bálint Könyvtár mikrofilmtárában olvashatók.

(Bódi Györgyné)

NYELVMŰVELŐ SOROK II.

Büky Béla

A BESZÉDTANÍTÁS A PSZICHOLOGIÁJA

"A filozófus ma már nem jár esernyővel, a matematikus sem az, aki az egyszerűet mormolja és rováncsol, a filológus pedig nem cédulázó, bohászkodó, aggályos bohóca a nyelvnek, de alkotó tudós, a lélek bányásza, az intuíció lámpájával világító bűvár, aki a mai léleknek a múlttal való kapcsolatát, az élet bensőséges rezzenéseit a nyelvben szunnyadó energiák törvényeit keresi. Nemcsak a hőnek, a villamosságnak van energiája, az emberi gondolatnak is van energiája. Ennél emberibb tudomány nincs. Mindnyájunknak egyforma köze van hozzá." (Kosztolányi Dezső: Nyelv és lélek c. kötet 27. l. A-A SZÓ c. írásából: 1914.)

Manapság sokan és szívesen fordulunk Dr. Buda Béla könyveihez. Kinek kötelező olvasmány, kinek öngénye szerint van rá szüksége. Mondandója, nem kis tudásanyagának, tapasztalatának írott formában történt rögzítése igen jól tagoltan, áttekinthetően kerül az olvasók kezébe. Így történhetett meg, hogy a nyelv és gondolkodás témakörében is olvashattam tőle tömör, korszerű, eligazító ismereteket. A beszédtanulás, a beszédtanítás újra és újra felbukkanó fejezettémája új és más összefüggésben. Méltán, hiszen "a nyelvi kommunikáció különböző fejlettsége a szocializációs folyamatok egész gyermekkori szakaszán áthúzódó tényező lehet."

Beszédfelfogás-modellek, beszédfunkció-modellek ismerlek a szakirodalomban. (Miként valósul meg a hangos beszéd

értelmi megragadása, illetve milyen törekvések színezhetik vagy determinálhatják a beszédet.) Ám e két modell sem elégséges, újabbakra is szükség van. Felleheljük a kérdést: a beszéd már lényegében feltárt emberi működés-e? A válasz: nem. Az emberi beszéd és a gépi információátvitel között ma még lényegbevágó a különbség.

A nyelv torzulása, csorbulása nélkül, sőt minden eddiginél árnyaltabb nyelvi és nemverbális kommunikáció révén kell tudatosan fejlesztenünk a végső soron társadalmi érintkezést szolgáló kommunikációs kultúrát! A tanulás, a tudás erőteljesen függ a nyelv állandó és változó jelenségeinek megfelelő szintű birtoklásától. Szükséges, hogy pozitív nyelvműveléssel tudatos nyelvhasználók lehessünk. Ennek eszköze az anyanyelv minél teljesebb értékű ismerete.

Útvesztők és útjelzők egyaránt felbukkanak mindennapjaink nyelvhasználatában.

Mi vajon a mai magyar nyelvi norma? Milyen mértékben érvényesül, hat? Hányféle ellenerő működik testreszabott világunkban? A magyar nyelvtörténetnek is vannak évfordulói. A megemlékezéssel együttjáró visszatekintések, összegzések mindig hasznosak. A Magyar Nyelvőr megindításának 125. évfordulója közeleg. (Indulása: 1872. január 15.) A korszak (a kiegyezési követő évek) uralkodó nyelvművelő irányzata az ortológia, azaz a nyelv régi állományát védelmező, hagyományos sajtóságait őrző nyelvész-nyelvművelői felfogás volt. Olyan máig nélkülözhetetlen művek sorát hívta életre, mint amilyen a

Nyelvemléktár, a Nyelvtörténeti szótár, az oklevél szótár, s a Szinnyei-féle Magyar tájszótár. Simonyi Zsigmond a tüzetes magyar nyelvtan történeti alapon című munkával iskolát teremtett. Megjelent a hangtani és az alaktani tartalmú kötet. Sajnos, a jelentéstani és mondattani kötet kéziratát elvesztett.

Németh G. Béla szavait idézve: nekik köszönhetően "helyreállt népünk anyanyelvi felelősségadata."

Vannak útvesztők és vannak útjelzők. A nyelvhelyesség azokat a nyelvi jelenségeket vizsgálja, mérlegeli, amelyeknek a használata ingadozást mutat, illetve vitatható. A nyelvi változásokkal együtt jár a helyesség normájának változása.

A stílus helyességének egyik összetevője a magyarság. Egy-egy nyelvi elem azonban nemcsak önmagában lehet helyes, hanem felhasználása, alkalmazása, beszédbeli szerepe alapján határozható meg. Jó, ha a humanisztikus pszichopedagógia szemléletéből kölcsönvett módszernek megfelelően a súly a nyelvi értékek fölfedezésére, kiterjesztésére és fejlesztésére helyeződik, nem pedig a hibák és gyengeségek felkutatására és azok korrigálására. Vajon tesszük-e ezt kellő iramban?

Az emberi gondolatnak van energiája. A nyelvi légzési végző személy - mert van empátiás képessége - segít a nehézségek feloldásában. Mihelyst fejlődéslélektani szempontú szakértői módszertan rendelkezésre áll: haladhatunk előre.

/"Tolnai Gáborné

Ha elgondoljuk egy emberről, ki is ő, azon a klasszikus kérdéskörön kell végigmennünk, melyet Gauguin tett fel az emberiségnek: "Honnan jövünk? Mik vagyunk? Hová megyünk?"

- Ön honnan jött?

- Jászberényből, hat éve, s egyszerű családból. 1965-ben születtem "Birinkében", apám kertész. Soha nem volt táncos a családban. Szüleim szerették volna, ha zenét tanulok, s 6 éves koromban be is írtattak a zeneiskolába. Még ebben az évben elég hosszú időre megbetegedtem, s kiestem az évfolyamból. Az iskolában indult egy táncsoport, én oda ösztönösen, magamtól jelentkeztem. Nagyon tetszett, jól ment, középiskolában is folytattam a táncolást. Második koromban már én vezettem az iskola táncsoportját, kezdtem koreográfiát is készíteni. Egy versenyen koreográfiai díjat kaptam, Észtszországba nyertünk egy utazást. Akkor támadt fel bennem az ambíció: igen, én ehhez tehetséget érzek, ezt szeretném csinálni.

Ezekben az években jött divatba a videó. Elkezdtem videofelvételekről régi táncosok (ún. adatközlők) tudását figyelni. Képes voltam napokon keresztül tanulmányozni egyiket mozgásformát.

Leérettségiztem, utána egy gyárban dolgoztam, de tagja maradtam a táncsoportnak. Elvégeztem az alapfokú néptáncoktatói tanfolyamot. A Jászszág együttes vezetője felkért, legyek az asszisztense. Elvállaltam, s ezek után én tanítottam az utánpótlást. Eljutottam Erdélybe, az ottani adatközlőket vettem filmre. Ez elengedhetetlen a jó munkához, maradandó emlék marad, s mások javára is szolgálhat.

1984-ben a Zalai Kamaratáncfesztiválon mutatkoztam be önálló koreográfiával, sikeresen.

Megházasodtam, feleségem népművelő, szintén táncos. Rendszereztem az együttes filmtárát. Egyszer csak '89-ben megkeresett a Dúvó zenekar vezetője, megkérdezte, volna-e kedvem Salgótarjában dolgozni, mivel a Nógrád táncgyűttes éléről eltávozott Mlinár Pali helyére az önkormányzat pályázatot írt ki.

Ketten pályáztunk a feleségemmel. Elyertük. Ő lett a táncvezetője, én az együttes művészeti vezetője, azóta is így van, s nagyon jól bevált.

Ő biztosítja a feltételeket, én teljesen a tanításnak, gyűjtésnek, a szakma összefogásának élhetek.

Erős megyei kisugárzásunk van, s jó a kapcsolatunk az országos szervekkel is.

- Apropó, szakma... Kik a példaadó mesterei?

- Tímár Sándor nekem az etalon (ő most az Áll. Népi Együttes vezetője), nagy hatással voltak még rám Farkas Zoltán és Zsuvánszky Zoltán fiatal koreográfusok.

- Milyen stílust kedvel a néptáncmozgalmon belül?

- Én a paraszti, autentikus néptáncot művelem és műveltetem. Ebbe nőttek bele, ezt szerelem, s a hagyományörzésnek szerintem Nógrád megye is kifoghatatlan kincseshányója. Próbálkoztam már tematikus formákkal is, de nem vált be nekem.

- A salgótarjáni évek hogyan teltek eddig?

- Eseménydúsán és boldogan. Nagyon jó az együttessel dolgozni, tudnak azonosulni az elképzeléseimmel: azzal, hogy széles körben terjesszük a néptáncokkultúrát, s magunknak lehetséges utánpótlást neveljünk ki. Egy héten kb. 3 ezer gyerekkel foglalkozunk Salgótarjában, Kazáron, Etesen, Szécsényben, Füleken, Nagymarácon. Gyebnár Gabi, Őze János, Szabó János, Szmolenszki Gabi a lelkes csoportvezetők.

Kiemelkedő évünk volt az 1991-es, nem voltunk viszont szerencsések a Ki mit tud?-okon. (Ezt nem vesszük nagyon tragikusan, mert itt a zsűri összetételétől és még a pillanatnyi politikai helyzetétől is függ az eredmény.) Személyes sikerem is volt: Andrásfalvy miniszter úrtól átvehettem "A népművészet ifjú mestere" címet. Ez volt életem egyik vágya; a másik, hogy fesztiváldíjas legyen az együttesem. Ez most sikerült, 1995. október 21-én. Több szerencsés momentum összehatása hozta meg ezt az eredményt: a jó időpont; a hosszabb és a jubileummal összekötött felkészülés; ennek az ünnepre készülődésnek a pozitív lelki hatásai. Nagyon boldog mindenki, még a legkisebbek is. Két évente van országos fesztivál. Már a részvétel is elismerés, hiszen meghívásos. Aki pedig megnyeri, az valóban a legjobb, mert itt a szakma legkiválóbbjai döntenek.

- Hallottam a rádióban Vásárhelyi László elismerő értékelését. Különösen a szerkesztést tartotta páratlanának, a szavai-
ból pedig nagy szeretet érződött. Régóta kíséri figyelemmel az együttest, azonnal észre veszi a fejlődést. Milyenek a fellépési lehetőségeik?

- Lehetőség van bőven, de mivel amatőr együttes vagyunk: időnk, mivel pedig kicsi a költségvetési keretünk: pénzünk nincs rá. Pályázatokat ír a feleségem, eddig elég sokat nyertünk is, mégis... Májusban volt pl. egy meghívásunk az USA-ba, Disneylandbe 1 hónapra. Nem lehetett megoldani. A mostani sikerünk hatását különben megpróbáljuk egészségesen "kihasználni" a szponzor-keresésben. Mert elfogultság nélkül mondhatom, hogy eredményeinkhez mérten, s a hagyománymentés, - ápolás fontosságát tekintve, nullákkal kisebb számú támogatást kapunk, mint pl. egy sportegyesület (nem biztos, hogy ők sokat kapnak, hanem mi keveset, az biztos). Tudom, hogy nagy teher a kultúra támogatása egy szegény önkormányzatnak, de felelősséggel bele kell gondolni abba, mi vész el hosszú távon, ha megszűnik egy ilyen tevékenység egy városban, a megyében?

- Szűntek már meg csoportok, együttesek?

- Igen, sajnos, híresek is, pl. a rimóci, palotási.

- Tervei?

- Maradjon meg az együttes, s külön-külön minden tagunk éljen békében, egészségben! Legyen néhány ilyen sikeres évünk, mint az 1995-ös, néhány ilyen fergeteges jubileumi gála, mint a december 15-diki volt. Szeretnék egy kiadványt megjelentetni. A B kategóriás néptáncoktatói oklevelünk megszerzéséhez írt szakdolgozatunkat (együtt írtuk a feleségemmel) az Akadémia alkalmazta és biztatott a kiadásra, mert annyi sok új, a néptáncirodalomban ismeretlen anyag van benne.

- Őszintén drukkolunk e tervek megvalósulásáért.

Gratulálunk a Hájas házaspárnak abból az alkalomból, hogy a vezetésük alatt álló Nógrád táncgyűttes az 1995-ös év "Pro urbe" díjazottja lett.

/Nagy Jánosné/

ENCARTA ENCIKLOPÉDIA '95
CD-ROM Windows és Macintosh felhasználóknak

Nagy mennyiségű tudásanyag kelthető életre az ENCARTA '95 segítségével számítógépünkön. Nincs még egy olyan enciklopédia, amely ilyen gazdag információforrásul szolgálna, s a benne foglalt információk intuitív módszerekkel ilyen gyorsan elérhetőek lennének

Szöveg, kép és hanganyagokhoz juthatunk riportok és dokumentumok által, melyek nagy segítségül szolgálnak munkánkhoz és tanulmányainkhoz, miközben egy oktató

és felfedező utazást leszünk világában.

Az ENCARTA megvalósításának alapja egy 28 kötetből álló enciklopédia, melyet a CD gyártás- és előkészítés során a Microsoft 8000 képpel, 15000 multimédiás elemmel, 100 percnyi videós vagy animációs anyaggal egészített ki, s legfőképp a feldolgozott 9 milliónyi szócikket 300 000 kapcsolattal lette még nagyszerűbbé! Ráadás-ként tartalmazza még a lézerlemez 40 ország éghajlati, val-

lasi, földrajzi, zenei, stb. tárgyú információit szintén kép- és hanganyaggal kiegészítve.

Kalandos utazásunk az enciklopédiával angol nyelvtudásunkat szinte észrevétlenül fejleszti, hiszen egy-egy szócikk általunk ismeretlen kifejezést kiválasztva - hypertext segítségével - annak leírásához érkezünk, s a szöveggörnyezet megértése juttat el bennünket egy-egy újabb szó vagy kifejezés elsajátításához.

(Győriné Mojzes Anikó)

GYEREKEKNEK

Védett természeti értékeink

Tölgyfák (Buják)

A népviseletéről nevezetes Buják község határában, a Rákos-patak hídján áthaladva a keselyréti csemetekert előtti tölgyes állomány szegélyén áll két idős tölgy. A nagyobb fa törzsének körmérete 598 cm, átmérője 183 cm, magassága 25 m. Életkoruk 380 év körüli. A csemetekert területén áll a harmadik "testvérük", mely meghökentető szépségű, monumentális lombkoronát alakított. Életkora azonos lehet az előzőkkel, törzsének körmérete 558 cm, átmérője 172 cm, magassága 23 m, korona-átmérője 30 m. A bujái tölgyfák védetté nyilvánításának időpontja: 1943!

Irodalom: Nógrád megye védett természeti értékei. 1989

/Várkonyi Istvánné/

Gazdag Erzsi

Hó-farsang

Északi szél, mit csinálsz?
A dudádon mit dudálsz?
- Du-du, mindig ezt fújod.
Azt várom, míg elunod.

Most meg szederfánkra ülsz,
s szederfánkon hegedülsz.
Táncra hívod a havat
odakint a fa alatt.

Csupa táncos pihe-lány,
első táncos valahány;
fehér ruhás hópihe
lebben oda meg ide.

Hó-farsang van.
Itt a tél! Azért dudál ez a szél.
Egy szál zenész magában
sípolt, dudál a bálban.

ÉVFORDULÓ

210 éve született GRIMM, WILHELM német népmesegyűjtő, nyelvész, író. Hanau, 1786. február 24 - Berlin, 1859. december 16.

Apja jogász, bátyja, Jákob nyelvész, irodalomtörténész, öccse, Ludvig, festőművész, fia, Hermán irodalomtörténész volt. Wilhelm jogot tanult, majd 1814-1830-ig könyvtáros volt Kasselban, 1830-1837-ig pedig Göttingenben könyvtáros és egyetemi tanár. 1840-től a berlini tudományos akadémia tagja volt. Testvérével Jákobbal együtt gyűjtötték és adták ki a háromkötetes Kinder- und Hausmarchen ("Gyermek- és házi mesék", 1812-1822) című német népmese gyűjteményt. A szájhagyomány útján élő német népmesék végleges nyelvi, művészi formája a Grimm testvérek, mindenekelőtt Wilhelm műve. Ezenkívül a régi német irodalommal foglalkozik, gyűjti és adja ki azokat. A Grimm testvéreknek nemcsak az az érdemük, hogy számos mesét összegyűjtöttek, sőt kiegészítettek, hanem, hogy az elsők között fedezték föl a népi kultúrát, megindították a gyűjtő-, közlétező, népszerűsítő tevékenységet. Nyomukban aztán minden ország néprajzosai s írói elkezdtek a gyűjtést, közreadást, sőt meseírást. A két Grimm testvér élharcos volt, mégpedig nemcsak a népmesék és mondák gyűjtésében, hanem a kis fejedelmek zsarnoksága elleni föllépésben éppúgy, mint a német nyelv teljes szókincsének összegyűjtésére irányuló óriási szótárkészítő munkájukban, amelyet különben csak napjainkban, utódaiknak sikerült befejezniük. A nagy német értelmező szótár, amit még a Grimm testvérek kezdtek el, csak nemrégiben készült el s jelent meg, a kettős kétszázéves évfordulójukra.

/Várkonyi Istvánné/

ÚJ KÖNYVEINK

A TUDÁS NAGY KÖNYVE Dorling Kindersley-Fabula 1994.

A világ egyik legnagyobb gyermekkönyv-kiadója hatalmas vállalkozásba fogott és összeállította A tudás nagy könyvét, amely 1994 áprilisában a bolognai könyvkiállításon jelent meg először.

A Fabula Könyvkiadó a Dorling Kindersley Könyvkiadóval együttműködve, páratlan gyorsasággal készítette el a könyv magyar változatát és ezt a kivételesen értékes alkotást kínálja most elsősorban a 8-18 éves életkor közötti fiatalok, de a korszerű ismeretek iránt érdeklődő felnőttek számára is.

Ann Kramer,

Theodore Rowland-Entwistle

KÉRDEZZ-FELELEK

Kvízkönyv

Dorling Kindersley-Fabula 1995.

A könyvet lapozgatva 500 izgalmas és szórakoztató kérdéssel teheted próbára családod és barátaid tudományát. Lapról lapra záporoznak a kérdések, képrejtvények, a meglepő kérdések és válaszok. Minden kérdést pompás, színes fényképek és művészi rajzok illusztrálnak. Szórakozva leheled próbára saját tudásodat is a népekről és tájakról, a természetről, a történelemtől és a tudományról.

/Várkonyi Istvánné/

A HÓNAP ZENESZERZŐJE HÄNDEL

1685. február 23-án született Halléban a barokk zene egyik legkiválóbb képviselője: Georg Friedrich Händel. Ugyanabban az évben, és nem messzire onnan, Eisenachban jött világra a német muzsika másik óriása: J. S. Bach.

Händel jó módú családba született, apja sebészorvos volt a brandenburgi választófejedelem udvarában. Fiából jogtudóst akart nevelni, de a gyermek inkább a zenéhez vonzódott. Orgonálni tanult, s rendkívüli tehetsége hamar megmutatkozott. Joghallgatóként is templomban orgonált és egyházi kantáták komponálásával kísérletezett. 1703-ban Hamburgba költözött, ahol négy operát írt az akkor már híres helyi színház részére - mérsékelt sikerrel. Belátta, hogy művei korántsem érték el a nagy olasz mesterek színvonalát, ezért 1706-ban Itáliába utazott, Velence, Firenze és Kóma állomáshelyekkel. Útja valóságos diadalmenet volt. Elsősorban orgonista erőnyeit csillogtatta mindenki ámulatára, de új operák írására is megbízásokat kapott. Megismerkedett a leghíresebb olasz muzsikusokkal, többek között Corellivel, aki nagy hatással volt további pályafutására.

1710-ben, népszerűsége csúcspontján, elhagyta Itáliát és visszatért német földre. Udvari karmester lett Hannoverben. E város vidékies légköre azonban nem elégítette ki igényeit, ezért hamarosan Londont vette célba, ahol Purcell halála komoly űrt hagyott a zenei világban. Itt mutatták be 1711-ben hatalmas sikerrel Rinaldo c. operáját, s szinte azonnal újabb operákra kapott lehetőséget. 1720-tól 1740-ig az újonnan alapított londoni olasz operaház fő vállalkozója és az egész angol zenei élet irányítója lett. /1727-ben angolnak honosították/ Ebben az időszakban keletkeztek nagy bibliai oratóriumi s néhány mitológiai társuk. /Esther, Saul, Messiás, Sámson, Izrael Egyiptomban, Judas Makkabeus, stb/ Ekkor született a Xerxes c. opera, a Vízizene és a Tűzijáték c. zenekari szvittek, valamint a nagy orgonaversenyek és a concerto grossok is e korszakból valók. Élete utolsó szakaszában több súlyos betegség érte, 1750-től például a szem- baj, később a teljes vakság, de még így is hangversenyezett, orgonált Londonban. 1759. április 7-én még megjelent a Messiás egyik előadásán, majd ez év április 14-én elhunyt. A londoni Westminster apátságban temették el.

Händel a zenei barokk egyik betetőzője. Stílusában különlegesen ötvöződik a nagy formátumú késő barokk német zene az olasz és angol muzsika bájával és világlósságával. Művészetét gigantikus drámai erő és elragadó költői képzelet jellemzi. Az oratórium műfajának ő a legnagyobb művésze. Az angolok - német származása ellenére - nemzeti zeneszerzőjüknek tekintik, 1784 óra nagyszabású ünnepségeket rendeznek emlékére.

Termékenységére jellemző, hogy műveinek monumentális egyetemes kiadása Friedrich Chrysander német zenetörténész munkájának eredményeként 101 kötetben látott napvilágot.

/Kocsis Zoltán/

PROGRAMOK PEDAGÓGUS PIHENŐ

A mindennapi rohanásban, a hétköznapok "taposómalmában" sokszor eszünkbe jut, hogy milyen jó lenne -ha csak egy-két órára is - megállni, elfelejteni az aktuális gondokat, kikapcsolódni, pihenni és lélekben felfrissülni, feltöltődni. Ehhez kíván segítséget nyújtani a januárban indult

"PEDAGÓGUS PIHENŐ".

Várunk mindenkit, akinek nyitott a lelke a szép zenére, vonzza az ismeretlen szépség felfedezésének öröme, és hajlandó havonta másfél órát rászánni lelki egészsége gondozására, alkalmanként egy kis baráti beszélgetésre.

A foglalkozások a Balassi Bálint Könyvtár földszinti klubjában, havonta egyszer, pénteki napokon lesznek.

A program időpontja:

1996. február 16., 16.15 óra

A foglalkozást MÁRTON REZSŐ vezeti.

"Pályázatírás - Adományszervezés"

A Magyar Alapítványi Központ "Pályázatírás - Adományszervezés" címmel 1996. február 28-29-én szemináriumot szervez, amely Salgótarjánban, a Balassi Bálint Könyvtárban kerül megrendezésre.

A kétnapos tréningre elsősorban a közművelődési, közoktatási és a civil szférában tevékenykedő munkatársak jelentkezését várjuk.

A szeminárium részvételi díja: 6000 Ft (két ebéddel). Igény szerint szálláslehetőséget biztosítunk (1008 Ft).

Jelentkezési határidő: 1996. február 15.

Információ, jelentkezés:

Lebovits Ágnesnél, a Magyar Alapítványi Központ címén és telefonszámán:

1054 Budapest, Báthori u. 20. (Telefon: 131-0100, Fax: 118-1313), vagy Gyetvainé Szorcik Angélnál, Balassi Bálint Könyvtár, 3100 Salgótarján, Kassai sor 2. (Telefon: 32/416-777).

KIÁLLÍTÁSOK

A IV Őszi Szécsényi Tárlat anyagának kiállítása február 10-dikéig tekinthető meg könyvtárunk Bóna Kovács Károly Galériájában.

Bóna Kovács Károly festőművész munkáiból nyílik kiállítás 1996. február 15-én (csütörtökön), 15.30 órakor könyvtárunk galériájában.

Értesítjük Olvasóinkat, hogy a PÓDIUMSOROZAT következő előadása február 8-án, 18 órai kezdettel lesz. BENCZE ILONA és KOVÁCS ISTVÁN önálló estjének címe: "A kettőnk titka".

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk.

KOJAK Kortárs Jazz Klub

Február 9., 18.00
MODERN JAZZ QUARTET:
40. Anniversary

Február 23., 18.00
JOHN COLTRANE:
Crescent

EBERHARD WEBER:
Silent Feet